

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора університету
30 червня 2023 року №166

ПРАВИЛА
призначення та виплати академічних стипендій
у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила призначення та виплати академічних стипендій у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя (далі – Правила) розроблені відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями);
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами та доповненнями);
- Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 882 від 12.07.2004 р. зі змінами та доповненнями;
- постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах»;
- Статуту Університету;
- інших нормативно-правових актів.

1.2. Дія цих Правил поширюється на осіб, які навчаються у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя (далі – Університет) за державним замовленням за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, а саме:

- а) здобувачів вищої освіти денної форми навчання (далі – здобувачі);
- б) аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання з відривом від виробництва (далі – аспіранти та докторанти).

1.3. Здобувачам вищої освіти, які навчаються згідно з угодами, укладеними між Університетом та фізичними або юридичними особами, стипендії можуть виплачуватися за рахунок коштів таких осіб, якщо це передбачено умовами укладеної угоди.

Здобувачам, які навчалися за кошти фізичних або юридичних осіб і в установленому порядку переведені (поновлені) на навчання за кошти загального фонду державного бюджету за денною формою навчання (з відривом від виробництва) призначення і виплата стипендій здійснюються згідно з цими Правилами відповідно до рейтингу успішності, сформованого після чергового семестрового контролю.

1.4. На загальних підставах відповідно до цих Правил здійснюються призначення і виплата академічних стипендій здобувачам вищої освіти з-поміж іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, осіб, яким надано статус біженця в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, у разі, коли здобуття ними вищої освіти здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

Призначення і виплата стипендій здобувачам, які є іноземцями і навчаються в Університеті відповідно до міжнародних договорів України або актів Кабінету Міністрів України, здійснюються відповідно до зазначених документів.

Призначення і виплата академічних стипендій здобувачам, які є іноземцями і навчаються в Університеті згідно з угодами із закордонними навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність, можуть здійснюватися за рахунок власних надходжень Університету.

1.5. Академічні стипендії призначаються:

здобувачам першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти – за результатами вступної кампанії та навчання в Університеті; аспірантам і докторантам – на підставі наказу про зарахування до Університету.

1.6. Соціальні стипендії призначаються на підставі законів, що встановлюють державні пільги й гарантії щодо призначення соціальних стипендій для окремих категорій здобувачів відповідно до Порядку призначення та виплати соціальних стипендій у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя.

1.7. Стипендія виплачується один раз на місяць.

1.8. З метою підвищення життєвого рівня та заохочення за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності Університет має право надавати матеріальну допомогу та заохочення здобувачам вищої освіти, за рахунок коштів, передбачених у кошторисі Університету, затвердженому у встановленому порядку.

2. СКЛАД ТА ПОВНОВАЖЕННЯ СТИПЕНДІАЛЬНОЇ КОМІСІЇ

2.1. Склад стипендіальних комісій Університету та факультетів (інституту) схвалюється щороку наказом ректора Університету не пізніше 15 січня та 01 вересня.

2.2. Стипендіальна комісія приймає рішення та формує подання про:

- призначення або позбавлення академічних, соціальних стипендій;
- надання матеріальної допомоги здобувачам освіти;
- заохочення (преміювання) кращих здобувачів освіти за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній та науково-дослідницькій діяльності за рахунок коштів, передбачених у кошторисі Університету, затвердженому у встановленому порядку.

2.3. У своїй роботі стипендіальна комісія Університету керується законами та іншими нормативно-правовими актами, що зазначені у п. 1.1 цих Правил.

До складу стипендіальної комісії Університету входять:

- ректор Університету (голова);
- перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи (заступник голови);
- методист навчально-методичного відділу (секретар);
- декани факультетів /директор інституту;
- головний бухгалтер Університету;
- завідувач відділу аспірантури та докторантури;
- начальник відділу виховної роботи, соціокультурної діяльності та промоції;
- голова Студентської ради Університету;

- заступник голови Студентської ради Університету;
- голова Наукового студентського товариства Університету;
- голова Профспілкової організації студентів Університету;
- голова Ради молодих науковців та аспірантів;
- голови студентських рад факультетів (інституту).

При цьому кількість осіб, які представляють у стипендіальній комісії органи студентського самоврядування та первинних профспілкових організацій студентів і аспірантів, які навчаються, повинна становити не менше ніж 50 відсотків складу стипендіальної комісії.

Стипендіальна комісія Університету на підставі подань стипендіальних комісій факультетів (інституту) приймає рішення, яке затверджується ректором Університету.

2.4. До складу стипендіальних комісій факультетів (інституту) входять:

- декан факультету, директор інституту (голова);
- працівник деканату факультету (дирекції інституту) (секретар);
- представник бухгалтерії;
- голова Студентської ради факультету (інституту);
- заступник голови Студентської ради факультету (інституту);
- голова наукового студентського товариства факультету (інституту);
- голова профбюро студентів факультету (інституту).

Стипендіальна комісія факультету (інституту) вирішує питання щодо:

- призначення чи позбавлення академічної або соціальної стипендії (у тому числі спірних) студентам факультету (інституту);
- заохочення кращих студентів факультету (інституту) за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності;
- надання матеріальної допомоги здобувачам факультету (інституту).

Рішення стипендіальної комісії факультету (інституту) оформляються протоколами засідань, які разом з відповідними документами (довідки, посвідчення, клопотання на преміювання та ін.) зберігаються на факультеті (в інституті) відповідно до номенклатури справ.

2.5. Засідання комісії вважається дійсним, якщо на ньому присутні більш ніж половина від загальної кількості її членів. Протокол підписують голова та секретар комісії.

Рішення стипендіальної комісії приймається простою більшістю голосів членів комісії присутніх на засіданні.

2.6. Засідання стипендіальної комісії проводяться не рідше одного разу на семестр. Протягом семестру стипендіальна комісія проводить свої засідання у разі необхідності.

Засідання стипендіальної комісії щодо призначення стипендії проводяться до початку навчального семестру.

На засіданні стипендіальної комісії розглядаються пропозиції та клопотання, які надійшли до секретаря комісії, а також пропозиції та зауваження членів комісії.

2.8. Секретар стипендіальної комісії:

- забезпечує організацію роботи стипендіальної комісії;
- приймає, готує та подає до засідання голові комісії пропозиції й клопотання, які надходять для розгляду на засіданні стипендіальної комісії;

- веде протокол засідання стипендіальної комісії.

3. АКАДЕМІЧНІ СТИПЕНДІЇ

3.1. Академічними стипендіями є:

1) стипендії, засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України (у тому числі іменні), які призначаються здобувачам Університету. Порядок їх нарахування і виплати регулюється іншими нормативно-правовими документами;

2) ординарні (звичайні) академічні стипендії;

3) стипендії у підвищеному розмірі, здобувачам першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, які навчаються за спеціальностями (спеціалізаціями), визначеними переліком спеціальностей (спеціалізацій) галузей, для яких встановлюється підвищений розмір **(додаток 1)**.

4) стипендії у підвищеному розмірі, за особливі успіхи у навчанні, а саме отримали результати підсумкового контролю з усіх дисциплін 90-100 балів.

3.2. Розмір академічних стипендій, зазначених в п.п. 1 визначається виходячи з установлених Кабінетом Міністрів України розміру мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії з урахуванням спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) та успішності.

У разі, коли стипендіат має право на призначення кількох академічних стипендій, виплачується одна стипендія найбільшого розміру, якщо інше не передбачене законодавством.

3.3. Університет у межах коштів, передбачених для виплати стипендій, призначає академічні стипендії здобувачам першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти згідно з рейтингом успішності (далі – рейтинг), який складається на підставі об'єктивних та прозорих характеристик, прямих вимірів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента і до якого включаються всі студенти, які навчаються на певному факультеті (в інституті), за денною формою здобуття освіти за відповідними курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією).

Для здобувачів вищої освіти, які вступили до Університету на скорочений термін навчання, до першого семестрового контролю формується окремий рейтинг на підставі конкурсного бала, отриманого ними під час вступу. За результатами наступного семестрового контролю рейтинг успішності формується в межах академічної групи.

Рейтинг успішності здобувачів, які навчаються на одному факультеті (в інституті), за денною формою здобуття освіти за відповідними курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією), оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету не пізніше ніж через три робочих дні після прийняття відповідного рішення стипендіальною комісією.

Особа, яка протягом попереднього навчального семестру отримувала академічну стипендію і внаслідок тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, не склала семестровий контроль у строк, визначений навчальним планом, має право на отримання академічної стипендії у розмірі мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії до ліквідації цієї академічної заборгованості.

Рішенням ректора Університету таким особам встановлюється строк ліквідації академічної заборгованості, але не більш як місяць з дня припинення тимчасової непрацездатності, після чого питання призначення академічної стипендії таким особам вирішується на загальних підставах відповідно до цих Правил.

У разі коли особі призначена академічна стипендія, здійснюється перерахунок коштів та виплата академічної стипендії у повному обсязі. Якщо стипендіат втратить право на призначення академічної стипендії, виплата такої стипендії припиняється, відшкодування коштів, отриманих такою особою під час ліквідації академічної заборгованості, не здійснюється.

3.4. Виплата академічної та/або соціальної стипендії студентам, які беруть участь у програмах академічної мобільності і одночасно зберігають статус здобувача вищої освіти, який здобуває освіту на підставі державного замовлення за денною формою, здійснюється в розмірі, що призначений стипендіату Університетом за результатами останнього семестрового контролю відповідно до цих Правил, у разі, коли строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти не перевищує одного семестру. У випадку, коли термін навчання за програмою академічної мобільності перевищує один семестр, то стипендія на наступний семестр не призначається.

Після повернення здобувача вищої освіти до Університету питання щодо подальшого призначення академічної та/або соціальної стипендії вирішується стипендіальною комісією за таких умов:

- визнання результатів, отриманих під час участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти відповідно до договору академічної мобільності, не призвело до збільшення строку навчання особи за відповідним освітнім, освітньо-професійним ступенем та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією) порівняно з нормативним;

- у разі наявності за результатами участі у програмі академічної мобільності у здобувача вищої освіти академічної заборгованості така заборгованість повинна бути ліквідована в установленому законодавством порядку до закінчення першого після повернення особи семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією) в Університеті.

Якщо на дату закінчення першого, після повернення здобувача вищої освіти, семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією) в Університеті у нього немає академічної заборгованості, питання щодо призначення йому стипендії вирішується стипендіальною комісією відповідно до цих Правил.

У разі коли строк навчання здобувача вищої освіти в іншому закладі освіти перевищував один семестр і така особа ліквідувала академічну заборгованість, а також у разі позитивного рішення стипендіальної комісії такому здобувачеві виплачується академічна та/або соціальна стипендія, що не виплачена за весь строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти на території України чи поза її межами, у повному обсязі.

Виплата академічної та/або соціальної стипендії здійснюється з урахуванням змін її розмірів, що відбулися відповідно до законодавства протягом строку участі у програмі академічної мобільності.

3.5. Порядок формування рейтингу успішності здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти визначається правилами призначення стипендій, затвердженими Вченою радою Університету за погодженням з органом студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією здобувачів освіти.

При цьому повинні бути дотримані такі обов'язкові вимоги:

- затвердження й оприлюднення порядку формування рейтингу успішності здобувачів здійснюється не пізніше ніж за тиждень до початку нового навчального року. Протягом навчального року зміни до такого порядку не вносяться;

- рейтинг успішності, відповідно до якого здобувачам призначаються і виплачуються академічні стипендії протягом першого року навчання до першого семестрового контролю, формується на підставі конкурсного бала, отриманого ними під час вступу;

- рейтинги, відповідно до яких здобувачам призначаються і виплачуються академічні стипендії протягом наступних навчальних семестрів, складаються за результатами останнього навчального семестру за кожним факультетом (інститутом), курсом і за кожною спеціальністю (спеціалізацією) на підставі успішності з кожного освітнього компонента з урахуванням участі у науковій, науково-технічній діяльності (творчій активності для мистецьких спеціальностей), громадському житті та спортивній діяльності. При цьому складова успішності повинна становити не менше 90 відсотків рейтингового бала. Процедура визначення рейтингового бала, що визначає місце особи в рейтингу, є однаковою для здобувачів вищої освіти, які навчаються на одному факультеті (в інституті), курсі за однією спеціальністю (спеціалізацією);

- навчальні досягнення (успішність) з вивчення освітнього компонента визначаються у балах;

- до рейтингу не включаються особи, які:

- у визначений строк не ліквідували академічну заборгованість і підлягають відрахуванню з-поміж осіб, які навчаються за державним замовленням;

- під час семестрового контролю здійснювали повторне складання семестрового контролю з метою покращення отриманих раніше оцінок.

Перед початком підбивання підсумків кожного семестрового контролю Вчена рада Університету з урахуванням видатків на стипендіальне забезпечення, затверджених закладу освіти в установленому законодавством порядку, визначає однаковий для всіх факультетів (інституту), курсів та спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій) ліміт стипендіатів, яким буде призначатися академічна стипендія за результатами такого семестрового контролю. Цей показник встановлюється у відсотках (у діапазоні від 40 до 45) фактичної кількості студентів денної форми здобуття освіти, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на певному факультеті (в інституті), курсі за певною спеціальністю (спеціалізацією) станом на перше число місяця, наступного за датою закінчення семестрового контролю згідно з навчальними планами для відповідних факультетів (інституту), курсів та спеціальностей (спеціалізацій).

Перед початком підбиття підсумків семестрового контролю за другий семестр відповідного навчального року також встановлюється ліміт осіб, які

зараховані на перший рік навчання і яким до першого семестрового контролю буде призначатися академічна стипендія на підставі конкурсного бала, здобутого під час вступу до закладу освіти.

3.6. Академічна стипендія у мінімальному розмірі призначається:

- студентам, які в межах ліміту стипендіатів, визначеного відповідно до цих Правил, згідно з рейтингом займають вищі позиції;
- студентам першого року навчання до першого семестрового контролю на підставі конкурсного бала, отриманого під час вступу до Університету, в межах ліміту стипендіатів.

3.7. Розмір академічної стипендії, призначеної згідно з цими Правилами, збільшується на 45,5 відсотка у разі, коли за результатами навчання студенти Університету, відповідно до рішення стипендіальної комісії, займають найвищі рейтингові позиції й мають право на призначення академічних стипендій за особливі успіхи у навчанні.

4. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИПЛАТИ АКАДЕМІЧНОЇ СТИПЕНДІЇ

4.1. Стипендія призначається з першого числа місяця, що настає після закінчення семестрового контролю згідно з навчальним планом, на період до визначення результатів наступного семестрового контролю, крім випадків, зазначених у цих Правилах.

У разі коли строк закінчення навчання особи, яка отримує академічну стипендію, настає до закінчення місяця або стипендіат вибуває з Університету до закінчення строку навчання, їм виплачується стипендія у повному обсязі за останній місяць навчання.

4.2. У період тимчасової непрацездатності, підтверженої довідкою закладу охорони здоров'я, особа отримує академічну стипендію у призначеному їй розмірі.

На час проходження практики або провадження іншої трудової діяльності з дозволу Університету стипендіат зберігає право на отримання стипендії.

Стипендіатам, призваним на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб з-поміж резервістів в особливий період, протягом строку перебування на військовій службі виплачується стипендія у розмірі, встановленому згідно з цими Правилами за результатами навчання в останньому перед призовом навчальному семестрі.

Здобувачам, які мають дітей віком до трьох років і продовжують навчання за денною формою (з відривом від виробництва), виплачуються щомісячна грошова допомога, передбачена законодавством, і стипендія, призначена згідно з цими Правилами.

4.3. Здобувачам, які навчаються за державним замовленням і перебувають в академічній відпустці за медичними показниками відповідно до наказу ректора, в межах коштів передбачених у кошторисі університету, затвердженому в установленому порядку, щомісяця виплачується допомога у розмірі 50 відсотків мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії.

Зазначеним у цьому пункті особам, які хворіють на туберкульоз, допомога виплачується протягом 10 місяців з дня настання тимчасової непрацездатності у подвійному розмірі.

Здобувачам Університету першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти з-поміж дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, особам з їх числа, а також особам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, допомога виплачується в розмірі соціальної стипендії, яку вони отримували до початку академічної відпустки за медичними показаннями.

4.4. Здобувачі, які беруть участь у програмах академічної мобільності, які одночасно зберігають статус здобувача вищої освіти (наукового ступеня) на підставі державного замовлення за денною формою здобуття освіти (навчаються з відривом від виробництва) в Університеті, протягом строку участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти на території України чи поза її межами зберігають право на отримання академічної та/або соціальної стипендії, призначеної відповідно до цього Положення.

5. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИПЛАТИ СТИПЕНДІЇ АСПРАНТАМ ТА ДОКТОРАНТАМ

5.1. Академічна стипендія аспірантам і докторантам, які навчаються за денною формою (з відривом від виробництва), устанавлюється у розмірі 90 відсотків відповідного посадового окладу, визначеного за схемою посадових окладів (з урахуванням наступних змін в оплаті праці на відповідних посадах), а саме:

- викладача – для аспірантів;
- доцента – для докторантів.

Розмір стипендії докторанта збільшується на розмір доплат за наявний науковий ступінь або вчене звання, встановлених у граничних розмірах згідно з нормативно-правовими актами, у разі, коли відповідна освітньо-наукова (наукова) програма за профілем збігається з науковим ступенем або вченим званням. У разі наявності у докторанта кількох наукових ступенів (вчених звань) доплата встановлюється за вищим науковим ступенем (вченим званням). Питання про відповідність наукових ступенів, вчених звань профілю освітньо-наукової (наукової) програми вирішує ректор університету. Документи, що засвідчують наявність наукового ступеня, вченого звання, повинні відповідати нормам та вимогам, передбаченим законодавством.

5.2. Аспіранти, докторанти мають право на роботу у режимі неповного робочого часу. При цьому академічна стипендія, призначена відповідно до цього Порядку, виплачується у повному обсязі.

У разі зарахування аспірантів і докторантів на навчання до Університету з дати, яка не збігається з початком календарного місяця, академічна стипендія виплачується у сумі, пропорційній кількості календарних днів, які залишаються до закінчення такого місяця.

Аспірантам, докторантам, які поновили навчання після наданої їм в устанавленому порядку перерви у навчанні, та аспірантам або докторантам, яким в устанавленому порядку продовжено строк навчання у творчій аспірантурі, аспірантурі або докторантурі, академічна стипендія призначається на весь наступний період навчання.

5.3. Аспірантам, докторантам, які беруть участь у програмі академічної мобільності й одночасно зберігають статус здобувача освіти (наукового ступеня)

за денною формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) в Університеті, виплата академічної стипендії зупиняється на строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі освіти.

Питання щодо виплати академічної стипендії вирішується стипендіальною комісією університету після повернення такої особи до Університету на підставі рішення відповідної кафедри Університету за результатами розгляду письмового звіту здобувача освіти (наукового ступеня) відповідно до укладеної ним угоди про участь у програмі академічної мобільності.

Обов'язковою умовою для прийняття стипендіальною комісією Університету позитивного рішення про виплату академічної стипендії є вимога, що визнання результатів, отриманих під час участі у програмі академічної мобільності (міжнародного співробітництва) в іншому закладі вищої освіти (науковій установі), не призвело до збільшення строку навчання особи у творчій аспірантурі, аспірантурі, докторантурі в Університеті порівняно з нормативним.

У разі прийняття зазначеного рішення стипендіальною комісією Університету аспіранту, докторанту виплачується академічна стипендія, що не виплачена за весь строк участі у програмі академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами, у повному обсязі з урахуванням змін розмірів академічної стипендії, що відбулися відповідно до законодавства протягом строку участі у програмі академічної мобільності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Ці Правила затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету й оприлюднюються на офіційному вебсайті Університету.

6.2. Зміни та доповнення до цих Правил затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

**Схвалено Вченою радою університету
30 червня 2023 р., протокол №13**

ПЕРЕЛІК
спеціальностей (спеціалізацій), для яких встановлюються академічні
стипендії у підвищеному розмірі

Код спеціальності	Найменування спеціальності (спеціалізації)
014	Середня освіта (математика, біологія, фізика та астрономія, хімія, інформатика)
091	Біологія та біохімія
103	Науки про Землю
105	Прикладна фізика та наноматеріали